PEAT TRANSFORM
Līdzfinansē Eiropas Savienība
2027 Nacionālais attīstības plāns
Pētniecībā un inovācijās balstīti risinājumi kūdras nozares virzībai uz klimatneitrālu ekonomiku, veicinot Latvijas dabas resursu ilgtspējīgu izmantošanu

Kūdras resursi un to izmantošana – krājumi, to pieejamība un nākotnes pieprasījums

Normunds Stivriņš, Maikls Andriksons, Jānis Karušs

SILAVA
LATVIJAS UNIVERSITĀTE
Latvijas Biozinātņu un tehnoloģiju universitāte
1862 RĪGAS TEHNISKĀ UNIVERSITĀTE
Vides Risinājumu Institūts
DĀRZ KOPĪBAS INSTITŪTS
AREI
www.kudrajupetijumi.lv

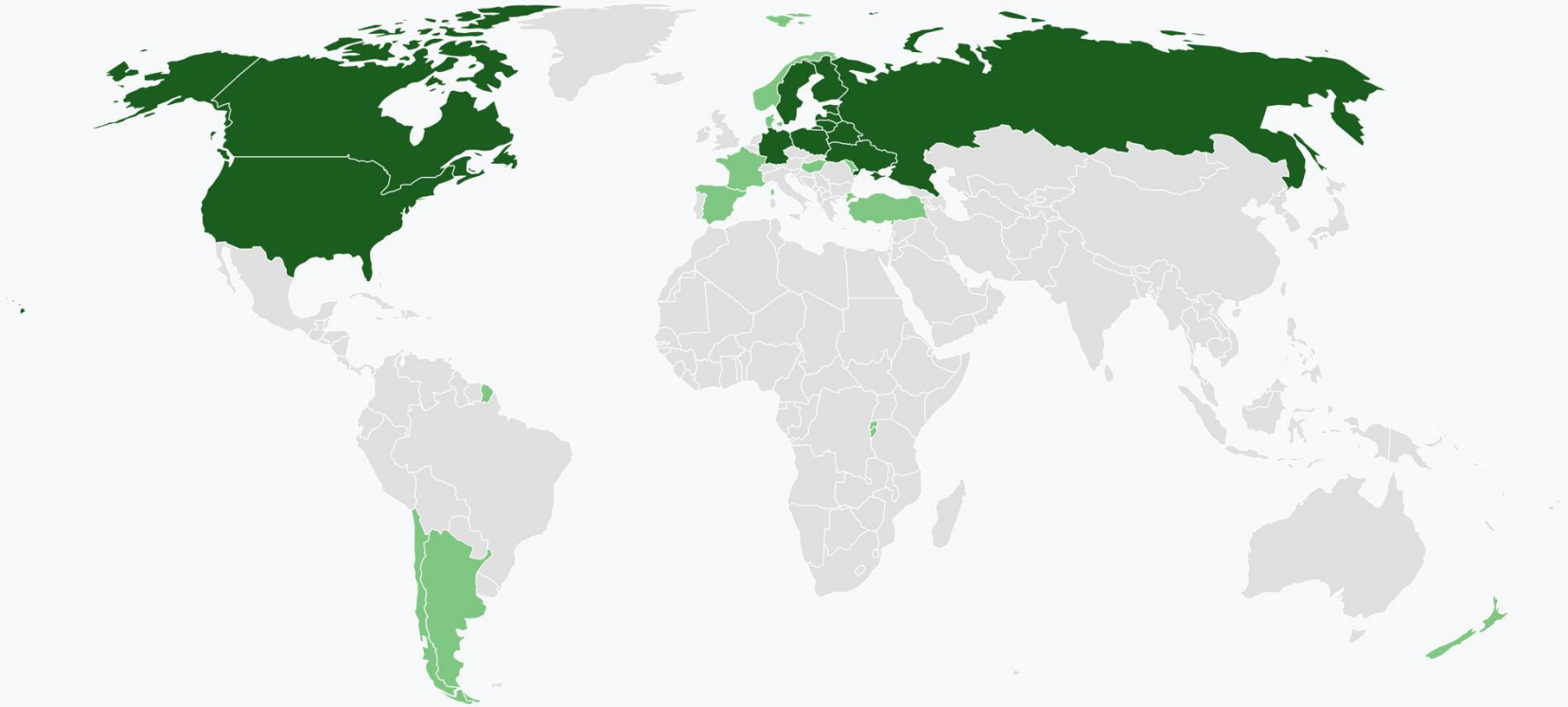

Top 12 rūpnieciskās ieguves valstis

Pārējās valstis ar dokumentētu industriālu ieguvi

Avots: UNEP 2022; USGS 2026; Nguyen et al., 2026

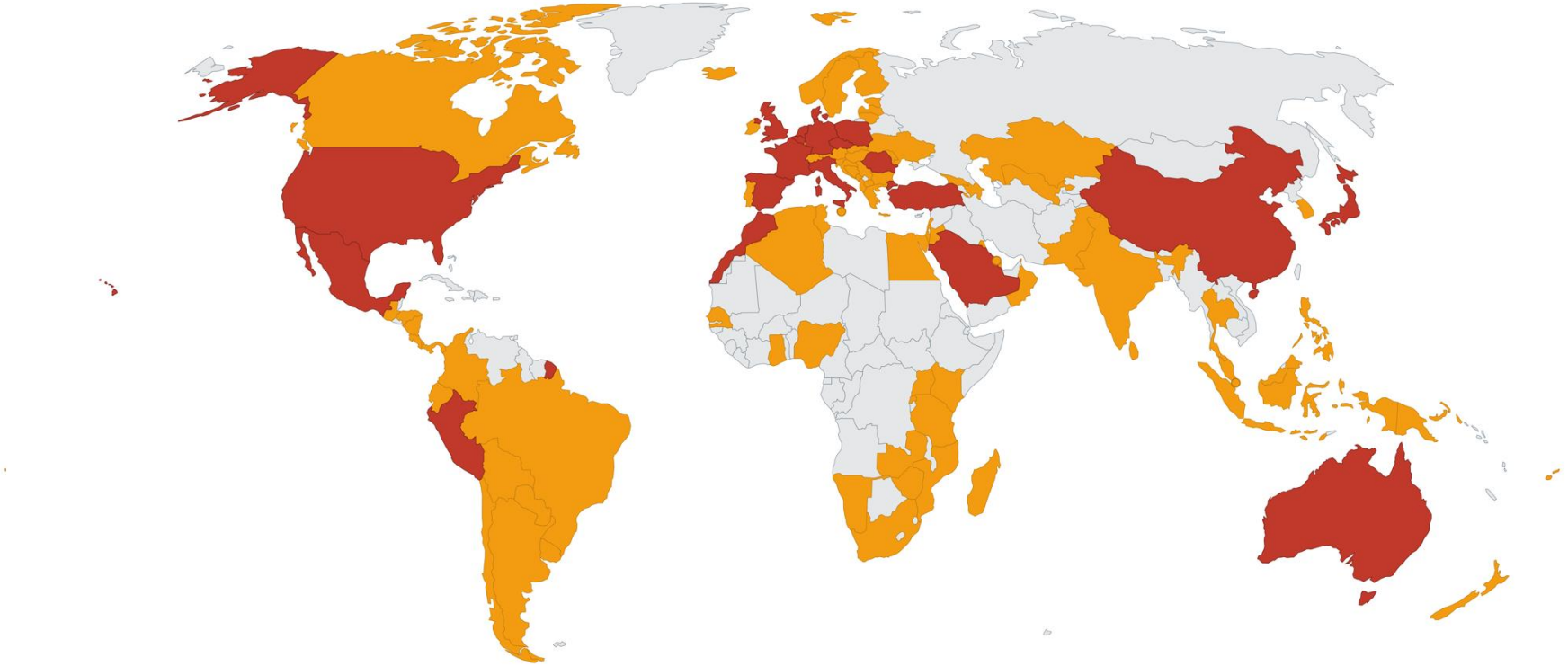

Top 20 kūdras importētājvalstis (pēc $)

Pārējās nozīmīgās importētājvalstis (pēc $)

Avots: UN Comtrade (HS 2703: peat); World Bank WITS 2024

Amatieru jeb hobija līmeņa segments Vācijā

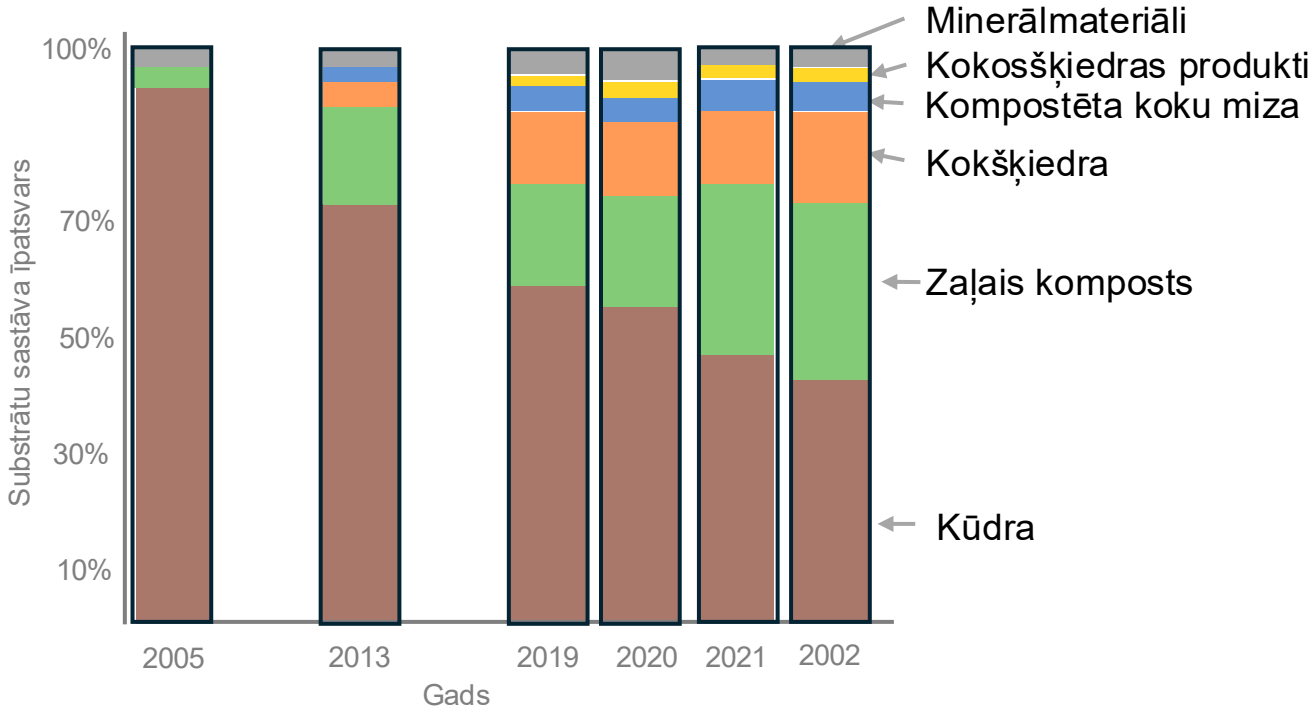

Avots: Hirschler and Thran, 2023, Horticulturae

Profesionālais segments Vācijā

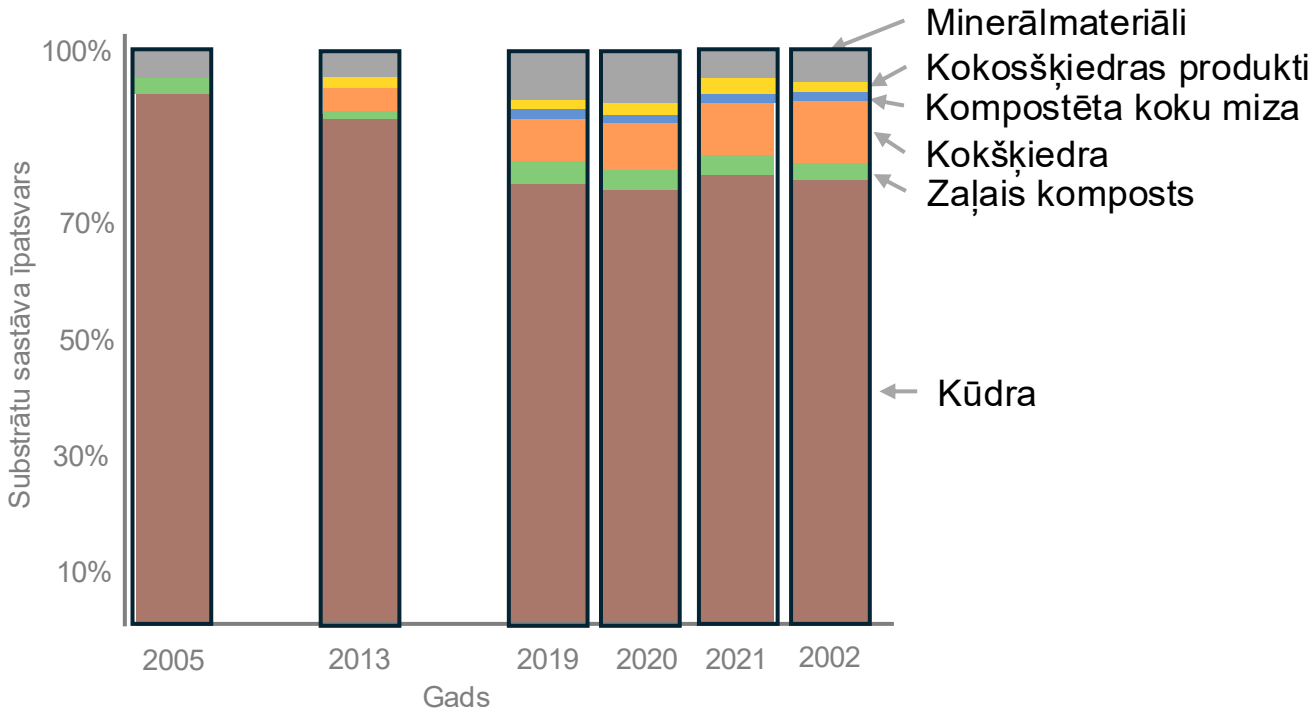

Avots: Hirschler and Thran, 2023, Horticulturae

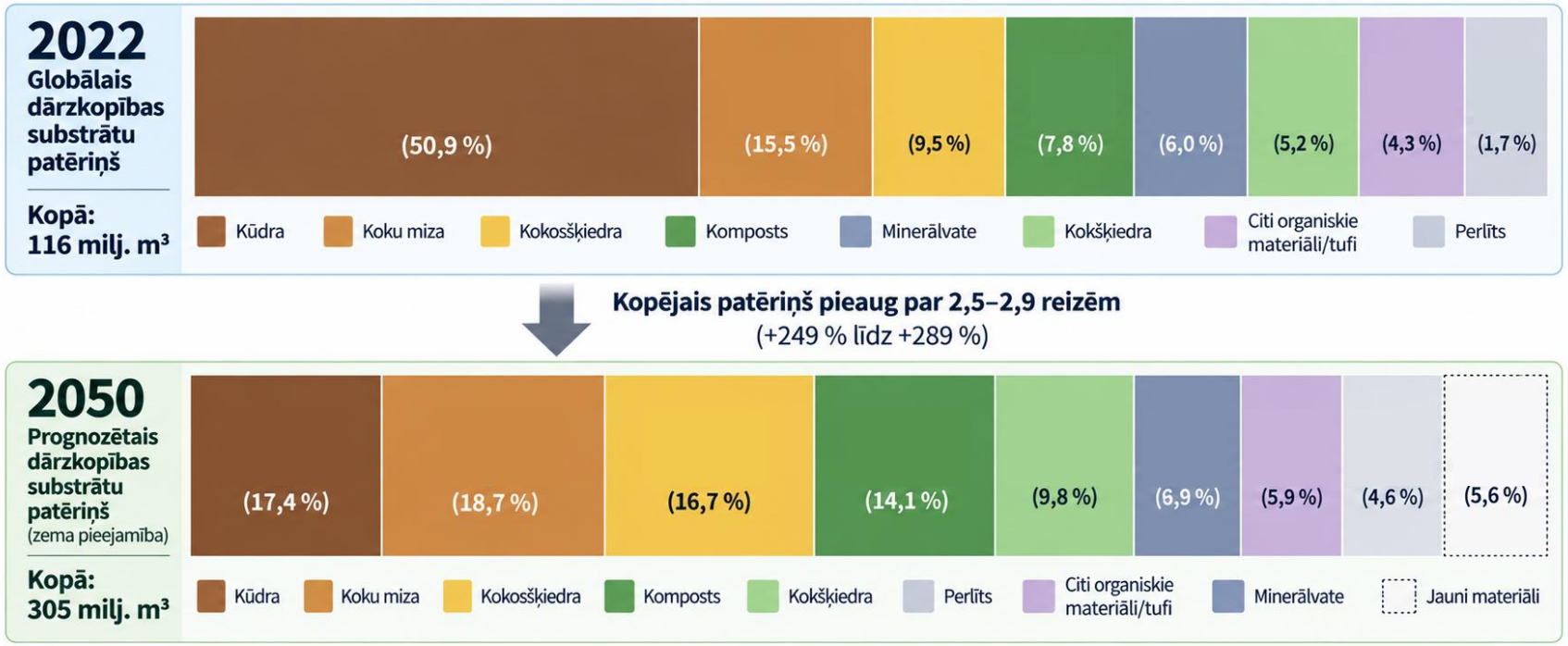

Avots: Nguyen et al., 2026

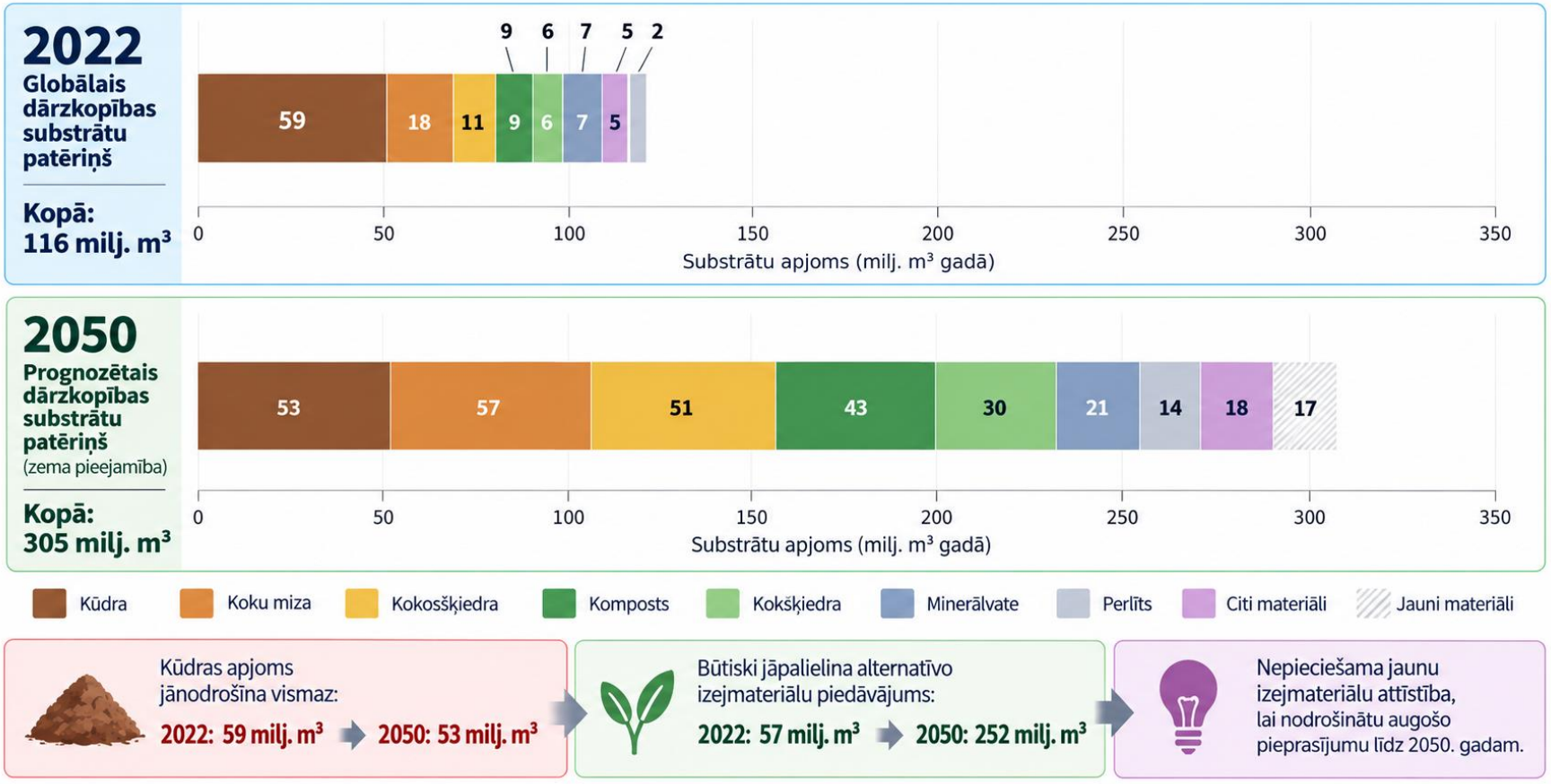

Avots: Nguyen et al., 2026

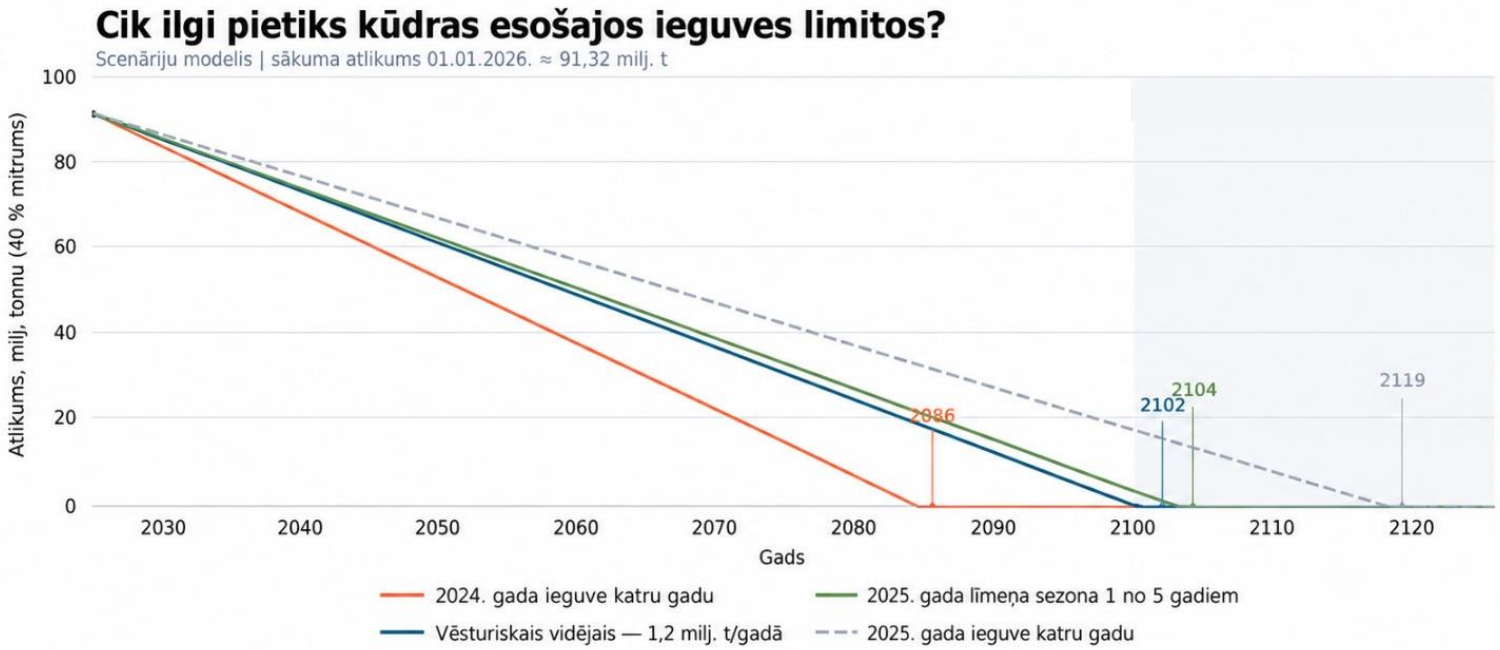
Cik ilgi pietiks kūdras esošajos ieguves limitos?
Scenāriju modelis | sākuma atlikums 01.01.2026. ≈ 91,32 milj. t
Atlikums, milj. tonnu (40 % mitrums)
100
80
60
40
20
0
2030
2040
2050
2060
2070
2080
2090
2100
2110
2120
Gads
2086
2102
2104
2119
2024. gada ieguve katru gadu
2025. gada līmeņa sezona 1 no 5 gadiem
Vēsturiskais vidējais — 1,2 milj. t/gadā
2025. gada ieguve katru gadu

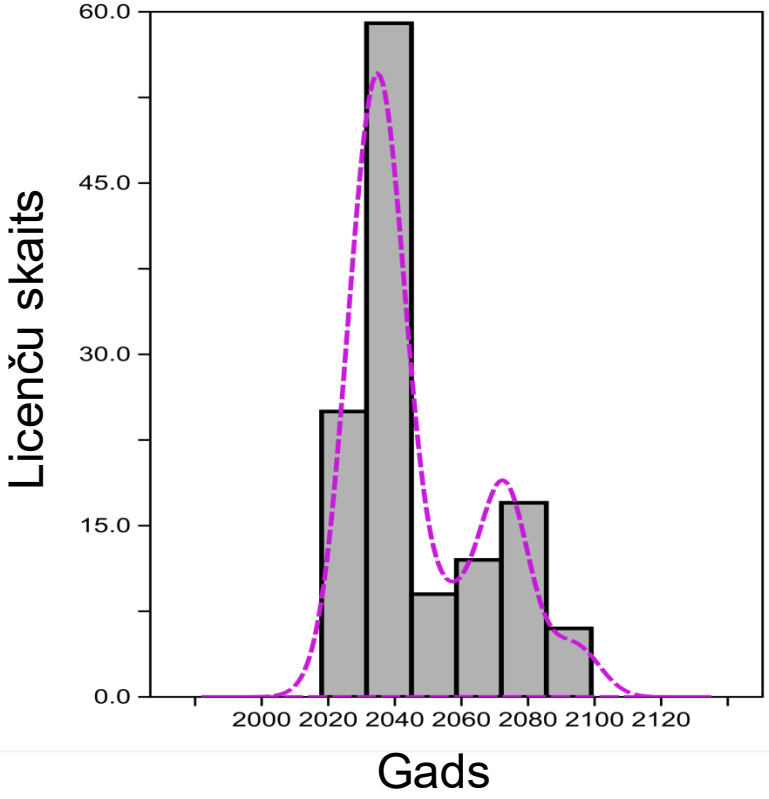
60.0
45.0
30.0
15.0
0.0
Licenču skaits
2000 2020 2040 2060 2080 2100 2120
Gads

Latvijas teritorijā 640 000 ha purvu (kūdrāju); kūdras ieguve notiek 25 731 ha

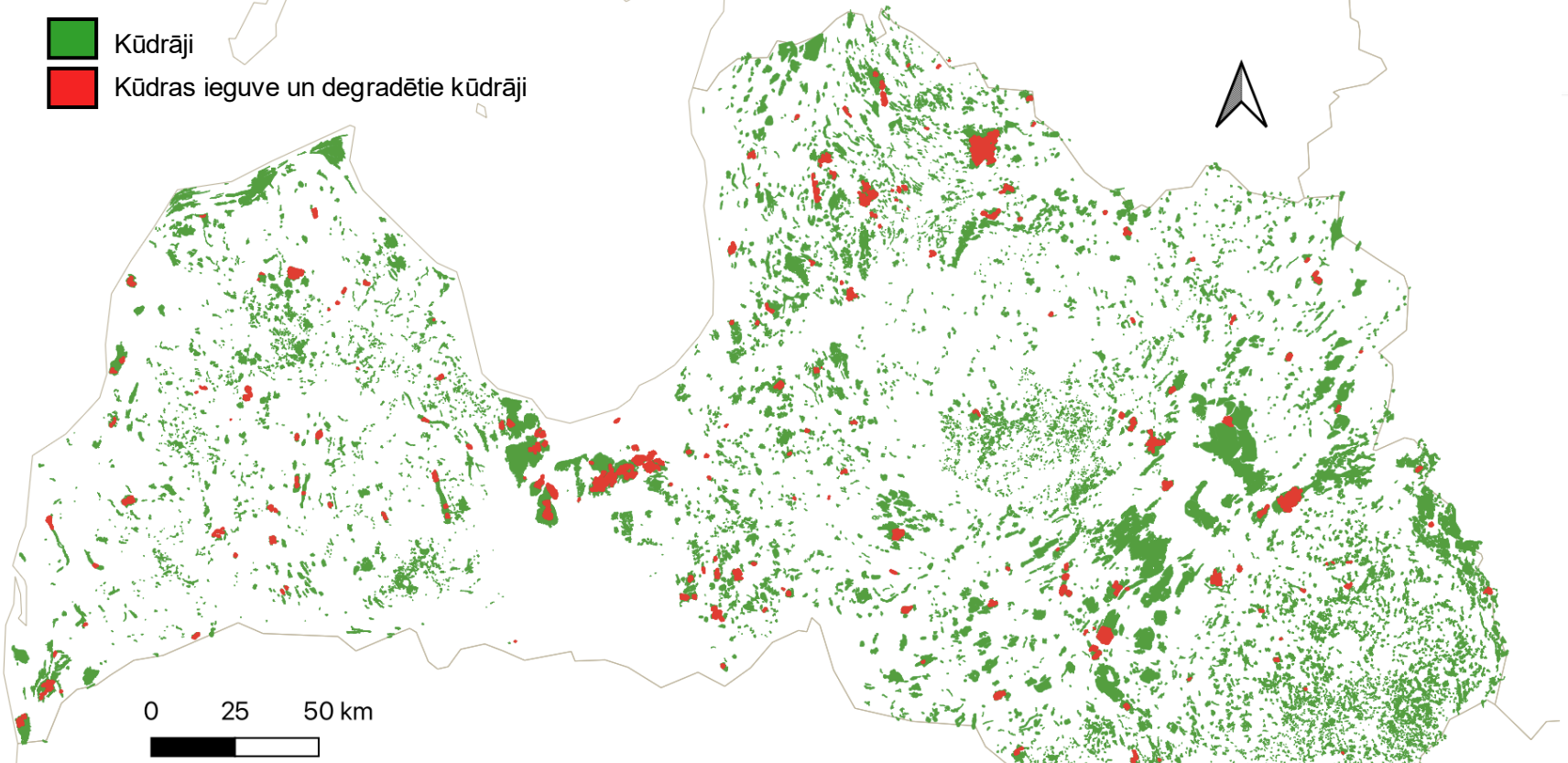

Latvijā kūdras resursu netrūkst, taču resursa esamība vēl nenozīmē tā pieejamību ieguvei. Būtiskais jautājums ir – cik daudz kūdras varēsim izmantot nākotnē un kā tās izmantošanu sabalansēt ar klimata un dabas aizsardzības mērķiem?

Kūdrāji

Kūdras ieguve un degradētie kūdrāji

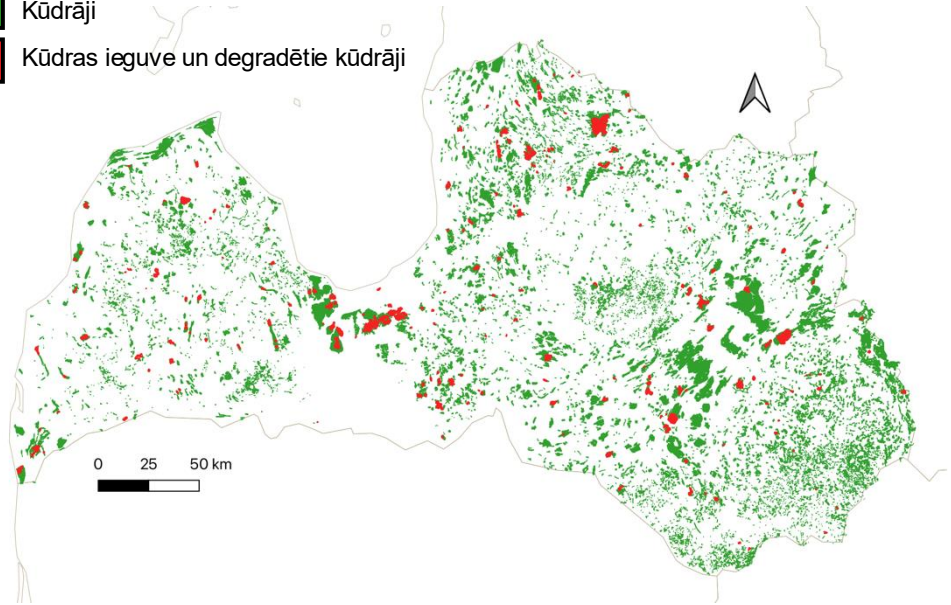

Paldies par uzmanību!

Projekts PeatTransform – "Pētniecībā un inovācijās balstīti risinājumi kūdras nozares virzībai uz klimatneitrālu ekonomiku, veicinot Latvijas dabas resursu ilgtspējīgu izmantošanu" tiek īstenots Eiropas Savienības kohēzijas politikas programmas 2021.-2027. gadam 6.1.1. specifiskā atbalsta mērķa "Pārejas uz klimatneitralitāti radīto ekonomisko, sociālo un vides seku mazināšana visvairāk skartajos reģionos" 6.1.1.2. pasākuma "Pētniecības attīstība dabas resursu ilgtspējīgai izmantošanai vides un klimata mērķu kontekstā" ietvaros ar Eiropas Savienības un Latvijas valsts līdzfinansējumu (6.1.1.2/1/25/A/001).